1855. N°. 7[illegible]

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 15 JUNIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 14 Junij.

Wij vernemen, dat Maandag met den spoortrein alhier zijn aangebragt 1100 personen en Dingsdag 5500, vertrokken 2700, zoodat zich nog een groot aantal vreemdelingen in de stad bevinden. Van al de omliggende talrijke dorpen waren eene menigte schuiten gevaren, en al de bijzondere rijtuigen konden bij geene mogelijkheid in de stad stalling vinden.

— Aangaande het ongeluk den Predikant van Hazerswoude Toekamp Lammers, Zondag (en niet zooals in ons vorig nommer staat, Maandag) overkomen, vernemen wij nog door vriendelijke mededeeling het volgende. De schaapherder heeft de Bruin van Hazerswoude, den eigenaar van paard en rijtuig gered. De meesterknecht van den Heer Piek, houtzaagmolenaar zag het ongeluk van de overzijde, stak met een schuitje over en haalde met een haak den Predikant, die reeds in de diepte wegzonk uit het water. ZEerw. werd ingebragt bij den Heer Klant, pannenbakker, aldaar met de meeste zorg verpleegd en door de behandeling van den Heelmeester Borstlap, van Oudshoorn, in het leven teruggeroepen; des avonds werd hij naar zijne woning gevoerd en bevond zich gisteren redelijk wel.

— Z. M. is ll. Maandag morgen ten 6 ure met de stoomboot van Maastricht naar Venlo vertrokken, vergezeld door de Heeren Luitenant-Generaal Opperbevelhebber Baron Aylva Rengers, den Kolonel der genie Kraijenhoff en den Kapitein-Ingenieur van der Hoeven. Na kort oponthoud aldaar, is Z. M. des namiddags omstreeks 6 ure te Mook aangekomen, en heeft van daar per rijtuig de reis naar Nijmegen voortgezet. Aan de grenzen van het Hertogdom werd Z. M. opgewacht door den Commissaris des Konings in de provincie Gelderland. Ten 7 ure, kwam Z. M. te Nijmegen aan, op het Gemeentehuis. Allerwege wapperden vlaggen en waren de huizen met groen en bloemen versierd. Ten 10 ure reed Z. M. met gevolg en den Heer Burgemeester, onder het gejuich der bevolking, de stad door, om de illuminatie in oogenschouw te nemen, die op onderscheidene punten plaats had en waaronder vooral uitblonken de gaz-illuminatien aan de Windmolenpoort en aan de societeit Burgerlust. De compagnie der schutterij, die aan het stadhuis wacht deed, werd reeds vroeg in den avond door Z. M. ontslagen. Dingsdag morgen gebruikte Z. M. het ontbijt bij den Heer Burgemeester en begaf zich vervolgens naar de kazernes, het hospitaal en de tuighuizen. Ten 2 ure was er dejeuner-dinatoir in de concertzaal. 's Avonds vertrok Z. M. naar zijn landgoed Bronbeek, bij Arnhem.

— Uit Luxemburg wordt gemeld, dat de Koning van Pruissen aan den Koning Groothertog een regiment Uhlanen ten geschenke heeft gegeven, dat wijlen Willem II ook reeds bezeten had.

— Het koolzaad staat in de Haarlemmermeer-polder zeer goed en belooft een vrij goed gewas. Hier en daar staat het wel wat dun, doch dat is voor de opbrengst niet altijd schadelijk. Gedurende den bloeitijd was het weder vrij gunstig. Er zijn onderscheidene stukken met rogge, welke ook zeer voordeelig staan, doch er zijn ook andere, die heel dun staan. Over den aanvankelijken wasdom van de haver is men te vreden, op akkers met het eerste gewas heeft men veel te kampen met onkruid. De haver is, op nieuw ontgonnen akkers, die wat laat in orde kwamen, wat laat gezaaid.

Men vindt in de laagste gedeelten van den polder een drietal kleine watermolens, die het water opmalen. De gevoelens of dit geoorloofd is, zijn verschillend; bij de voorwaarden van verkoop is er geene melding van gemaakt. Zulks zal aan de zorg van het te benoemen Polderbestuur overgelaten worden.

In vele verkochte gedeelten van den polder worden boerenwoningen en arbeidershuizen gebouwd, of zijn reeds klaar; het valt in het oog, dat men daarmede op zeer verschillende wijzen te werk gaat. Op de eene plaats vindt men eene Noord-Hollandsche bouwhoeve, op eene andere eene Zuid-Hollandsche, op nog eene andere eene Friesche en nog andere zijn naar nieuwe modellen vervaardigd.

Aan de kanten van den polder heeft men van het daar gevonden veen, turf gemaakt.

Men schat de bevolking, welke reeds voor vast in den Polder woont en die er tijdelijk hun verblijf hebben in hutten, te zamen reeds op 1000 zielen. Zij zijn schier uit al de provinciën des lands afkomstig. Aan geestelijke zorg bestaat reeds behoefte, vooral bij hen, die midden in den polder wonen.

Er bestaat tegenwoordig voor de arbeiders behoefte aan werk. Zij hopen, dat de verkoop in deze week te houden, weder nieuw werk, zoo als te verwachten is, zal aanbrengen. (*Hbl.*)

— De Kon. Nederl. Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw heeft bekend gemaakt, dat hare 13de tentoonstelling te Rotterdam zal worden gehouden, van den 8sten tot en met den 11den September 1855, in de Societeitszaal van het gebouw der Kon. Nederl. Yachtclub. Deze tentoonstelling zal voornamelijk bestaan uit planten der Nederl. Oost- en Westindische bezittingen, welke tevens producten opleveren voor den handel en industrie, met bijvoeging van de producten zelve. Van den 4den tot en met den 7den April 1856 zal, mede te Rotterdam, dezelfde maatschappij hare 14de tentoonstelling houden.

— Ook uit de gemeente Ridderkerk heeft men een adres aan de Tweede Kamer gezonden, ter beperking van den verkoop van sterke dranken, voorzien van 60 handteekeningen.

— De Afdeeling voor de taal-, letter-, geschiedkundige en wijsgeerige wetenschappen, van de Kon. Academie, zal te Amsterdam eene gewone vergadering houden op Maandag den 18den dezer, des voormiddags ten 11 ure.

— Te Neck, Gemeente Purmerende, is den 10den dezer de 50-jarige echtvereeniging gevierd van G. Honig en A. Verwer; de 25-jarige echtvereeniging van hunne kinderen, K. Groot en G. Honig; terwijl dien dag in den echt getreden zijn T. Bakker en G. Groot; zijnde er alzoo door drie geslachten op denzelfden dag huwelijksplegtigheden gevierd.

— De Heer Groen van Prinsterer opende gisteren de kolommen van *de Nederlanden* met de aankondiging, dat met 1 Julij e. k. de uitgave van genoemd dagblad, in den tegenwoordigen vorm althans, zal worden gestaakt. De Heer Groen deelt wijders mede, dat, indien hij in belangstellende welwillendheid eenigen steun vindt, hij *geregelde voortzetting van den arbeid* misschien niet als overtollig beschouwt.

— Vrijdag ll. tegen den avond had men te Veenhuizen het vreemde verschijnsel, van millioenen viervleugelige insekten of zoogenaamde wrattenbijters voorbij te zien trekken, in de rigting van het N. W. naar het Z. O. Gedurende een half uur heeft de togt van dien zwerm aangehouden en zoo digt in elkander, dat de lucht er eenigzins als verduisterd door was.

— Te Pforzheim, in Baden, zal de 400ste verjaardag der geboorte van den, als een der herstellers der beoefening van de klassische wetenschappen en voorgangers der Hervorming, beroemden Reuchlin, die den 28 Dec. 1455 aldaar geboren werd, plegtig worden herdacht. Zijn nageslacht bestaat nog heden o. a. te Tiel in aanzienlijken stand.

— Men meldt uit St. Denys-Westrem (Belgie). Den 7den dezer, des avonds ten 7½ ure, is er een steen uit de lucht gevallen, wegende ruim 1½ kilogr. Uitwendig heeft hij eene kleur als ebbenhout, en inwendig is hij wit-zilverachtig en heeft den vorm van een driehoek. Hij viel met een groot gedruisch neder, zoodat meer dan 100 personen op dat geluid toeschoten. De steen heeft een gat van twee voet diep in den grond gemaakt.

'S GRAVENHAGE, 14 Junij.

Z. M. heeft tot Burgemeester der gemeente Uithuistermeeden benoemd Mr. [illegible] J. Kappeyne van de Coppello.

— Z. M. de Koning is heden morgen ten 4 ure, komende van Soestdijk, in de residentie teruggekeerd.

— HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik en Prinses Maria, hebben zich heden naar Soestdijk begeven om van daar de reis naar Duitschland voort te zetten.

— H. K. H. Prinses Marianne heeft haar buitenverblijf te Voorburg verlaten en eene buitenlandsche reis ondernomen.

— In het Willemspark alhier maakt men toebereidselen tot eene schitterende illuminatie, bij den verjaardag van H. M. de Koningin, in vereeniging met dien des Konings, op aanstaanden Zondag avond. Reeds zijn twee muziektempels opgerigt en zal er op het Alexanderveld een vuurwerk worden ontstoken.

— De Minister van Justitie heeft, onder dagteekening van den [illegible] dezer, aan de Procureur-Generaal bij de Provinciale Hoven gerigt eene circulaire, waarin uiteengezet wordt, wat men te verstaan hebbe onder het, door de Grondwet verboden, openbaar uitoefenen van godsdienst buiten besloten plaatsen. De circulaire zegt o. a. het volgende:

»Onder openbare godsdienstoefening meen ik echter niet te mogen rangschikken de optogten van onderscheidene personen, al zij het ook in deze

bepaalde orde en met zekere plegtigheid, ten einde elders de godsdienst te gaan uitoefenen. Ik ben echter van gevoelen, dat dergelijke optogten het karakter van openbare godsdienstoefening aannemen, zoodra de toegevloeide menigte buiten gebouwen of besloten plaatsen godsdienstige gezangen aanheft, gebeden uitstort, of zoodra er te dezer gelegenheid predicatien worden gehouden.

»Waar op deze wijze, door wien ook, wordt gehandeld, wordt de godsdienst openbaar in strijd met de Grondwet uitgeoefend, en moet het gezag tusschen beiden treden en verbinderen, wat de Grondwet niet wil toegelaten hebben, enz."

— Bij het Departement van Binnenl. Zaken is voor de overstrooming ontvangen een wissel van Zr. Ms. Minister Resident te Konstantinopel, groot ƒ652.57, zijnde het bedrag der giften, bijeengebragt door Nederlanders, te Konstantinopel en Smyrna gevestigd.

— Aan de Heer J. W. C. Baron van Ittersum, te Groningen c. s. is vergunning verleend tot het aanleggen van een kanaal van Assen naar Groningen.

— Z. Exc. de Heer de Belmont, Minister-Resident van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika bij het Nederl. Hof., is met zijne familie van zijne buitenlandsche reis alhier teruggekeerd.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Vervolg van de Zitting van Woensdag 13 *Junij.*

Na den Heer v. Hoëvell hebben nog de Heeren de Brauw, van Deinse, van Goltstein, Blaupot ten Cate, Westerhoff, Bosscha, van der Veen, Meeussen, van Reede van Oudtshoorn, van Bosse, Thorbecke, Baud, Elout van Soeterwoude en de Ministers van Financien en van Kolonien, het woord gevoerd. De algemeene beraadslagingen zijn daarop gesloten verklaard, zullende de overweging der artikelen morgen aanvangen.

Zitting van Donderdag 14 *Junij.*

In deze zitting is ingekomen een Kon. boodschap ten geleide van een ontwerp van wet tot vaststelling van de raming der uitgaven voor het Depart. van Marine. Verzending naar de afdeelingen.

De Commissie van rapporteurs brengt haar eindverslag uit over het ontwerp van wet tot goedkeuring der overeenkomst met Frankrijk wegens de nadruk. Zal worden gedrukt en de dag der beraadslaging nader worden bepaald.

De beraadslagingen worden hervat over het ontwerp tot afschaffing van den accijns op het gemaal. Over Art. 1 afschaffing van dien accijns met 1°. Januarij 1856 voert niemand het woord. In omvraag gebragt wordt het aangenomen, met 42 tegen 19 stemmen.

Over art. 2 zijn de beraadslagingen geopend. — De Heer van Bosse stelt daarop een amendement voor. Hierover wordt langdurig door vele leden beraadslaagd. *Zoo ver het berigt.*

Telegrafisch Berigt, 6 uur.

Ontwerp gemaal aangenomen met 43 tegen 22 stemmen. Amendement van den Heer Thorbecke tot weglating der opcenten op het geslagt aangenomen met dezelfde meerderheid. Maandag beraadslaging, Marine.

— Wij laten hier een uittreksel volgen uit de rede van den Heer Thorbecke in de zitting van ll. Maandag gehouden, waartoe ons gisteren de plaats ontbrak.

De Heer Thorbecke merkt op dat er reeds 35 sprekers het woord hebben gevoerd en na hem nog 10 sprekers zijn ingeschreven. Zijne rede zal tot geene verlenging der discussie aanleiding geven, want zij zal geen grond tot nieuwe discussie doen ontstaan. Hij heeft een onverzettelijken weerzin tegen persoonlijke geschillen, het nut en de kracht der parlementaire oppositie konden nooit helderder schijnen dan thans. Hij spreekt hier niet van eene kritiserende oppositie, maar van eene handelende, en van eene die gereed is om het iniatief te nemen, als dit in 's lands algemeen belang pligtmatig blijken mogt. Spreker heeft de rede van den Minister van Finantien met groot genoegen gehoord. Die rede heeft op hem een aangenamen indruk gemaakt. Hetgeen daaraan ontbrak is het gevolg van de meening des Ministers, dat dit voorstel als een op zich zelf staand voorstel moet worden beschouwd. Hij wenscht met den Minister niet te twisten, maar moet toch een punt tegenspreken. Z. Exc. beweerde dat hij, Spreker, zou gezegd hebben dat eene moedige Regering en eene moedige Kamer deze belasting zouden kunnen afschaffen zonder equivalent. Het is onmogelijk, dat hij zoo iets kan gezegd hebben, want zijne handelingen pleiten daartegen. De voorstellen van hem en zijne staatkundige vrienden, waren immers veel gematigder dan die van de Regering. Spreker mag voorts niet geheel voorbij zien de rede van den Minister van Buitenlandsche Zaken. Hij haalt daaromtrent aan en maakt op die rede van toepassing een gezegde van Bolingbroke, dat namelijk in staatsaangelegenheden zekere dosis van slimheid noodig is, gelijk in de aliage van zilver en goud, eenig koper, maar wordt die dosis te groot, dan wordt de munt valsch. De bedoelde Minister heeft eene reconstructie geleverd van zijne eigene geschiedenis en bestraffing van eigen vrienden. Spr. slaat hierbij het oog op des Ministers handelingen ten opzigte van het belastingstelsel tijdens diens Ministerie van Financien en komt nu tot het beginsel der voordragt zelve, dat beginsel is hetzelfde van de verschillende voorstellen, dat is, *om ons belastingstelsel te zuiveren van die elementen, welke de nijverheid drukken.* Het is voor de volkshuishouding ook niet onverschillig, hoe de belastingen worden geregeld. Tusschen het publiek belastingstelsel en de bijzondere nijverheid bestaat een verband, dat bij de belastingwerken in het oog moet worden gehouden. Hij zal dus, na dit inleidingswoord over het stelsel in 't algemeen de zaak beschouwen: 1°. in betrekking tot de arbeidende klasse; 2°. in betrekking tot het belang der maatschappij in het algemeen; en 3°. met het oog op de Finantien.

I. In het belang der arbeidende klasse. Het is eene der schitterendste overwinningen, in de wetgeving opgenomen, dat de grondstoffen en de hulpstoffen van de nijverheid van lasten worden ontheven. Dat beginsel eischte dat men het tot de voeding van den arbeider uitbreidde en dat men alzoo aan de vruchten den boom spare.

Spreker is toch niet van de leer bij eene vroegere gelegenheid door den Heer van Hall verkondigd, dat de weldadigheid der rijken de troost der armen moet zijn. Daarna komt hij tot de behandeling van het vraagstuk der dagloonen en tot de redeneringen van sommige sprekers dezwege. Hij wijst op een element van beoordeeling dat opmerking verdient. Hij zegt dat een onderzoek te Brussel, over de dagloonen, gedurende 50 jaren heeft doen zien, dat zij nagenoeg op dezelfde hoogte zijn gebleven ondanks de algemeene verhooging van den prijs der levensmiddelen en de toegenomen behoeften der arbeidende klasse. De volksmenigte is sneller toegenomen dan het kapitaal, dat tot werkloon besteed wordt. Hoe men de zaak dus ook keere of wende, de arbeider zal altoos door de belasting verliezen, hetzij hij zelf de belasting draagt, hetzij de meester de belasting zoogenaamd voorschiet. — Men heeft opgemerkt, dat de broodprijs dezelfde blijven of klimmen zal. Als dat waar is, als het waar is dat afschaffing den prijs niet doet dalen, dan kan men ook zeggen, dat de accijns bij invoering den prijs niet doet klimmen, en dat zullen de sprekers toch wel niet willen beweren.

II. Een gedrukte toestand der arbeidende klasse, is de ziekte der geheele maatschappij. Hij wil, niet dat de Staat het loon van den arbeid verhooge, maar niets doe waardoor het loon besnoeid wordt. Hij wil wegneming van de belemmeringen die het loon verlagen. Daarvan komt weder in de gevolgen meerdere omzet in de productie. Ook de zedelijke ontwikkeling zal eerder toenemen als aan de stoffelijke voorwaarden van levensonderhoud des arbeiders voldaan is. Buitendien vraagt hij of deze accijns alleen door geldbedrag werkt? Neen, dat is nog het minste. Het grootste is het verlies van vrijheid en van tijd voor den arbeider. Wij hebben in de discussie vele glorierijke herinneringen van vroeger hooren aanhalen, maar hij had wel gewenscht dat ook ware aangehaald het vertoog van 1751 aan Willem IV, waarin er op gewezen en het betreurd wordt, dat de kapitalen de nijverheid verlaten en vreemde fondsen zoeken *van wege de belastingen.* Wij zijn die rampen nog niet te boven. Ook nu nog zoeken de kapitalisten de publieke schulden en Spreker vindt hierin ook aanleiding tot de vraag, waarom hier zoo veel minder particuliere ondernemingsgeest dan in Groot-Brittannie of Noord-Amerika gevonden wordt.

III. Spr. meent, dat de Regering hetzelfde belang heeft als bijzondere personen, dat de voortbrenging op geenerlei wijs worde belemmerd; want het vermogen der Regering, is het vermogen der deelen, opgebragt om ten publieken nutte te worden aangewend. Spr. wil toevallige baten aanwenden om te amortiseren, maar hij zegt, verligt eerst den arbeid opdat er des te meer voortgebragt kunne worden. En hij zegt ook, tracht niet zoo zeer de lasten te verligten, als de kracht, om de lasten te dragen, te verhoogen. Dan brengt men meer bij tot algemeene welvaart en tot bloei der Finantien. Van 1814—1848 heeft men hier te lande zeer veel zorg gehad voor de schuld, soms om ze te maken, soms ook om ze af te lossen, maar weinig zorg voor de bronnen, om het nationaal vermogen te doen toenemen.

Spreker zal hiermede eindigen. Hij wenscht zijn beginsel op den voorgrond te stellen en het te vrijwaren tegen de bezwaren, die nu en dan daartegen worden ingebragt. Hij vraagt niet naar het stelsel der Regering in deze, want het beginsel, dat hier op den voorgrond is geplaatst zal zich zelf wel helpen. Dat beginsel, zoo besluit Spreker, staat onder onze voortdurende bescherming; dat beginsel heeft de kracht van het nationale verstand achter zich.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Junij.

Eergisteren vierde de Wel-Eerw. Zeer Gel. Heer Dr. Gehle, Predikant bij de Holl. Herv. gemeente alhier, zijne 25-jarige ambtsbediening, prekende over Hand. IV: 12a. Na afloop der godsdienstoefening werd de Leeraar, van wege den Kerkeraad en eenige leden der gemeente, vereerd met een zilveren theeservies.

— Eene aan het Huis der Gemeenten overgelegde opgaaf doet zien, dat op 1 Junij de Britsche marine bestond uit 288 schepen met 6447 stukken geschut, waarvan 49 schepen met 1464 kanonnen in de Oostzee zich bevinden.

— De Regering laat niets onbeproefd om het leger in het Oosten, gedurende de heete dagen, van goed drinkwater te voorzien. Te Portsmouth wordt thans in allerijl een vaartuig uitgerust met een disteleertoestel, welke binnen 24 uren voortreffelijk drinkwater voor 30- à 40,000 man kan leveren. Het schip gaat binnen weinige dagen op reis.

— De Admiraliteit heeft eene depêche bekend gemaakt, waarin wordt berigt, dat de Russen Anapa hebben ontruimd. De Circassiers hebben de stad in bezit genomen.

— Lord Panmure heeft gisteren morgen weder een depêche openbaar gemaakt van Lord Raglan, van den 8sten. Op dien dag werd het in den avond van den 7den door de Franschen behaalde voordeel voortgezet, doordien de Franschen in de veroverde werken post vatten. De Mamelon en het Witte bastion bevinden zich dus voor goed in handen der belegeraars. Bij het bemagtigen dier werken werden door de Franschen 62 stukken geschut buit gemaakt. 400 krijgsgevangenen vielen den bondgenooten in handen. Het verlies der aanvallers is groot; 400 man zijn gesneuveld en gekwetst.

— Het oorlogschip *Rosamund* met drie nieuwe bombardeerschepen is op sleeptouw naar de Zwarte zee en de *Centaur* naar de Oostzee vertrokken.

— Laatstl. Zaturdag is eene versterking van 411 man en 10 Officieren naar Australie vertrokken, bestemd voor de verschillende garnizoenen.

— De verschillende fortificatie-werken bij Milford Haven worden met den meesten ijver voortgezet.

— De Admiraal Boxer is te Balaklava aan de cholera overleden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Junij.

De Koning van Portugal heeft aan Prins Napoleon de Orde van den Toren en den Degen geschonken.

— De *Constitutionnel* bevestigt in een schrijven uit Weenen van 6 Junij het algemeene gevoelen, dat Oostenrijk de Westersche Mogendheden alleen den strijd tegen Rusland zal laten voeren, maar doet zulks voorkomen als in het plan dier Mogendheden liggend. »De redenen die de Westersche Mogendheden genoopt hebben om *voor het oogenblik* Oostenrijks gewapende medewerking niet te vorderen, verdienen aandachtige overweging. Het protokol hetwelk den 28sten December Il. te Weenen door de vertegenwoordigers van Oostenrijk, Frankrijk en Engeland opgemaakt is om de vier waarborgpunten nader te omschrijven, behelsde een maximum en een minimum van bewilligingen, die door de deelgenooten van het December-verbond van Rusland geëischt zouden worden. Om aan Oostenrijk te believen en het herstel des vredes gemakkelijker te maken, drong men echter toen bij Rusland alleen op het minimum aan, doch altoos onder uitdrukkelijk voorbehoud van de vrijheid om later, wanneer de algemeene belangen van Europa en de loop des oorlogs zulks medebragten, meer van Rusland te vorderen. De vredesonderhandelingen thans door Ruslands schuld mislukt zijnde, meenen de Westersche Mogendheden met reden, dat de krijgsbedrijven, wier goede uitslag de verzwaring der aan Rusland op te leggen voorwaarden moet medebrengen, des te eerder eene beslissende wending zullen nemen, hoe meer vrijheid van beweging zij in de Krim, in de zwarte en Azowsche en in de Oostzee zullen hebben. Dat is, in het kort, de reden waarom zij niet op de onverwijlde medewerking van Oostenrijk aandringen, alhoewel de bepalingen en verbindtenissen van het alliantieverdrag van 2 December door de sluiting der Weener conferentie niets van hare kracht en omvang verloren heeft.

— De groote zaal Montesquieu, die voor 20 à 25 jaren geheel van ijzer gebouwd werd en oorspronkelijk voor eene bazar bestemd was, is, na tot eene menigte doeleinden, en o. a. ook, tot eene balzaal gediend te hebben, voor eene restauratie geopend. Alles wat men er ziet, is van eikenhout en marmer; 500 gasten kunnen er gemakkelijk plaats nemen; op elke tafel zijn twee kranen geplaatst, waaruit de gasten zooveel Seltzerwater kunnen schenken, als zij maar goedvinden en in het midden der zaal bevinden zich fonteinen, die niet de minste reuk verspreiden. Zondag hebben reeds 1000 personen in die nieuwe restauratie hun ontbijt en diner gebruikt.

— Onder de voortbrengselen van Californië, die te Hâvre met de stoomboot *Ariel* zijn aangebragt, behoort een klomp goud, ter waarde van 200,000 fr., toebehoorende aan 2 Amerikaansche mijngravers, die dit kostbare voorwerp van de rijkdommen van Californië naar Frankrijk hebben vergezeld, en het thans in het gebouw der tentoonstelling ter bezigtiging zullen leggen.

— Ten gevolge van het in het vorige jaar voorgevallen ongeluk op den spoorweg van Sceaux, waarbij 14 personen gekwetst werden, terwijl een hunner na afzetting van een been het leven verloor, is de Directeur van den weg tot 2 jaren gevangenisstraf en 3,000 fr. boete, en de maatschappij tot eene schadevergoeding van 162,000 fr. aan de gekwetsten, veroordeeld.

— De prov. Constantine, in Algerië, heeft sedert eenige maanden 125,000 centenaars hooi voor het leger in de Krim geleverd.

SPANJE.

MADRID, 10 Junij.

In het Regeringsblad wordt medegedeeld dat het geschil, hetwelk ten aanzien der te Sevilla verblijf houdende Engelschen van het Protestantsche geloof tusschen de Spaansche en de Britsche Regering opgerezen was, geheel tot genoegen der beide partijen is afgedaan.

— In de Cortesvergadering scheen men met de keuze der nieuwe bewindslieden over het algemeen ontevreden te zijn, en men achtte het waarschijnlijk dat zij spoedig door eene of andere verklaring der Cortes genoopt zouden worden om af te treden. In dat geval zou de Heer Madoz, die onder de partij van vooruitgang in de wetgevende vergadering vele vrienden heeft, waarschijnlijk op nieuw in het kabinet treden, niet weder als Minister van Finantien maar als Minister van Binnenlandsche Zaken.

— De *Gazeta* bevat het berigt, dat de bank waarschijnlijk en in zal bewilligen het halfjaar der buitenlandsche schuld te betalen, waardoor het zoo zeer geschokte crediet van dit land, in het buitenland een weinig zou kunnen worden hersteld.

— De Carlistische oproerlingen zijn geheel verstrooid, en de poging dier partij moet als mislukt beschouwd worden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 7 Junij.

Prins en Prinses Frederik der Nederlanden en hunne dochter worden in deze stad verwacht. HH. KK. HH. zullen hunnen intrek nemen in het Nederlandsche paleis onder de Linden, en na verscheidene dagen aan het Hof doorgebragt te hebben, naar Silezië vertrekken om eenigen tijd op hun landgoed Muskau, vroeger de eigendom van Prins Puckler-Muskau, te verwijlen.

— Uit Dantzig wordt van den 8sten Junij gemeld. »Gisteren namiddag is hier een Britsch vaartuig aangekomen met de brievenmalen van de vloot der bondgenooten. Het had den togt van Kronstadt herwaarts in slechts 61 uren gedaan, niettegenstaande de dikke mist, die nu nog veel later in het jaar dan gewoonlijk, de Oostzee telkens overdekt.

De geheele vloot, bestaande uit 16 linieschepen (waaronder 3 Fransche), 6 fregatten en 10 kanonneerbooten, ligt nabij Kronstadt ten anker, en vormt eene lijn dwars door de baai van de eene kust tot de andere.

Tot meer afdoende stuiting der kustvaart, die sedert eenigen tijd in de golf van Finland grootelijks toegenomen is, was tegen het eind der vorige maand bevel aan de vloot gegeven, om alle binnen zekere grenspunten genomen wordende kustvaarders te verbranden of te doen zinken, met vrijheid echter voor de bevelvoerende zee-Officieren om daarop, des noodig achtende, uitzondering te maken. Dien ten gevolge zijn dezer dagen twee kustvaarders genomen en vernield, die met groote granietblokken, allen behouwen en met doorloopende nommers gemerkt, geladen waren; daar een dier blokken met het cijfer 170 genommerd was, schijnt het dat verscheiden andere ladingen van dien aard hare bestemming bereikt hadden. Uit deze omstandigheid wordt opgemaakt, dat de Russen nog op een of ander punt der kust bezig zijn fortificatien te bouwen. Algemeen denkt men dat die materialen bestemd waren tot voltooijing der werken die in de wintermaanden door de Russen in Sweaborg aangelegd zijn.

Zaturdag jl. is de Admiraal Dundas met den Admiraal Seymour aan boord eener stoomsloep Kronstadt gaan verkennen. Om voor overrompeling veilig te zijn, werden zij door twee stoomfregatten gevolgd. Hoewel zij zeer digt bij de batterijen kwamen en aldaar nagenoeg drie uren bleven, werd hunne aanwezendheid al dien tijd door de Russen lijdelijk, en, naar het scheen, met volslagen onverschilligheid aangezien; en daar al de schepen in de haven met wimpels prijkten, laat het zich onderstellen dat zij eenig hoog feest vierden of een bezoeker van Keizerlijken rang eer bewezen."

— De Raadsheer van het Beijersche Hof, de Heer Reisinger te Augsburg, heeft zijn geheel vermogen, dat op 3 á 400,000 florijnen geschat wordt, aan de Hoogeschool te Munchen vermaakt.

— De Schout-bij-Nacht Baynes bevindt zich in de groote Belt met 7 oorlogsbodems en 9 stoomkanonneerbooten.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 11 Junij.

Volgens de *N. Pr. Z.* is het bevel tot het ontslag van 100,000 man van het Oostenrijksche leger reeds uitgevaardigd, doch wacht men nog op de voorschriften om dezen maatregel ten uitvoer te leggen.

— Dr. von Rauscher, Aartsbisschop alhier, heeft aan den Keizer, in een bijzonder gehoor door dezen hem verleend, zijn rapport overhandigd over het met Rome gesloten concordaat. De Keizer is over de verkregen resultaten zeer tevreden en zal aan den Paus een misboek ten geschenke aanbieden, dat zeer kostbaar moet zijn en welk kunstwerk door de Keizerlijke Akademie van Schoone Kunsten zal geleverd worden.

— In Hermanstadt (Zevenbergen) is dezer dagen de eerste Protestantsche kerk plegtig ingewijd.

RUSLAND.

Prins Gortschakoff meldt van den 8sten het volgende: »Na een hevig bombardement van twee dagen, tastten drie Fransche divisien ons in den avond van den 7den aan en bezetteden de redoutes Kamschatka, Selenghinsk en Volbynie en eene batterij tusschen de redoute Selenghinsk en de batterij No. 1. De redoute Kamschatka werd door de onzen hernomen, doch de vijandelijke reserves namen haar op nieuw in, en wij bleven slechts meester van de batterij. Onze troepen vochten op eene bewonderenswaardige wijze, waarvan als bewijs kan strekken dat de verliezen van den vijand de onze overtreffen; de Franschen verloren namelijk 2500 man, 275 gevangenen, waaronder 7 Officieren, en 2 ligte stukken geschut. Van de andere punten der Krim valt niets belangrijks te melden."

TURKYE.

De Generaal Pélissier meldt van 10 Junij te middernacht: De gevechten van den 7den zijn voordeeliger dan wij hebben aangekondigd. Er zijn 502 gevangenen gemaakt, waaronder 20 Officieren; 73 stukken geschut zijn in onze handen gevallen. Wij versterken ons en hebben met de Russische mortieren op de nog meer verwijderde schepen kunnen vuren. Wij maken nieuwe batterijen gereed.

— De proviandering der Russen geschiedt thans alleen over Kaffa en hunne versterkingstroepen komen over Perekop. De vallei Kamara wordt bezet door een Engelsch-Fransche krijgsmagt van 50,000 man, die daar water en hout in overvloed vinden. Het aantal buit gemaakte stukken geschut, bij de expeditie tegen Kertch is, blijkens eene dagorde van Lord Raglan, 50. Op de werven en andere dergelijke inrigtingen dier stad zullen de bondgenooten hunne beschadigde schepen, benevens 3 Russische stoomschepen, die slechts voor een deel verbrand zijn, herstellen.

— Volgens berigten uit de Krim, zal Generaal Bosquet Sebastopol aan de Noordzijde insluiten. Generaal Pélissier vestigt magazijnen van levensmiddelen aan de Tschernaia; Generaal Canrobert heeft voor naar dien kant op te rukken, bruggen over de rivier laten werpen, batterijen doen aanleggen tot bescherming van den overtogt, de rivier gedeeltelijk doen verleggen en het bruggehoofd, dat op den regter oever der rivier op de Russen veroverd was, doen versterken. De ruiters onder bevel van den Generaal Morris heeft een groot versterkt kamp aan gene zijde van het gebergte der Tschernaia verkend. De Russen bleken daar 8 à 10,000 man sterk te zijn.

KAAP DE GOEDE HOOP.

Berigten van den 19den April melden dat die Kolonie rust en welvaart genoot; dat de ontginning der kopermijnen voortging, maar dat de besmettelijke longziekte onder het rundvee nog niet gestuit was. In het Koloniale Parlement was door eenige leden, behoorende tot de Nederduitsche Gerefor-

meerde Kerk, een voorstel gedaan strekkende om aan de Anglicaansche Kerk in de Kolonie het karakter van staatskerk te ontnemen, zoodat geene uitgaven voor de eeredienst of andere kerkelijke bedoelingen langer uit de openbare kassen zouden geschieden; waarvan het gevolg zou zijn dat ieder kerkgenootschap voortaan alleen door geldelijke bijdragen zijner leden zou worden in stand gehouden, en dat de Gereformeerde Kerk weder de plaats innam die haar wegens het aantal en vermogen harer leden toekwam. Dit voorstel is verworpen; maar men dacht dat het in eene volgende zitting des parlements op nieuw in behandeling komen en welligt doorgaan zou.

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, — ontvangen hebbende eene circulaire van den Staatsraad-Commissaris des Konings in de Prov. Z.-Holl., van den 31sten Januarij jl. Prov.-Blad N°. 19 houdende, om, door het aansporen der Ingezetenen tot milddadigheid, zoo veel mogelijk mede te werken tot het wel doen slagen der jaarlijksche Collecte, welke, ten gevolge van Zijner Majesteits dispositie, van den 16den November 1820, N°. 81, door de *Districts-Commissie tot aanmoediging en ondersteuning van de Gewapende Dienst in de Nederlanden*, zal worden gehouden, — doen te weten dat, ingevolge het verlangen van gemelde Commissie, de genoemde Collecte zal geschieden, door daartoe gequalificeerde personen, met geslotene bussen, op *Maandag* en *Dingsdag*, die zijn zullen den 18 en 19den *Junij aanst.*, aanvangende 's morgens ten *negen* ure, aan de huizen der Ingezetenen, die verzocht worden op de uitreiking hunner liefdegiften orde te stellen. — Burgemeester en Wethouders, gaarne voldoende aan het verlangen in gemelde circulaire vervat, noodigen bij dezen uit de Ingezetenen dezer Gemeente, om volgens hunne bekende liefdadigheid, ook in deze Collecte rijkelijk van het hunne bij te dragen, en meenen hierop bijzonder te mogen aandringen; uithoofde eene milde bijdrage voor deze Instelling hoogst belangrijk is. — Hare opbrengst immers strekt eerst en vooral ter ondersteuning van de zoodanigen, *die in vroegere oorlogen verminkt zijn;* voorts voor hen, die in *den strijd in de Nederlandsche bezittingen*, buiten *Europa*, gebreken hebben bekomen, terwijl het overschietende ten behoeve van de *deelgeregtigden na* 1813 en voor de *slagtoffers uit den strijd tegen oproer en geweld* wordt gebruikt. — Vermits de uitgaven, zoowel van het primitive fonds, als van dat voor de slagtoffers uit den strijd met België, door de inkomsten niet meer kunnen worden bestreden, niettegenstaande de vele beperkingen, die in het opnemen van deelgeregtigden zijn ingevoerd, zoo volgt daaruit van zelf, dat het kapitaal jaarlijks vermindert; weshalve het fonds de milde bijdragen der Ingezetenen bij voortduring dringend blijft behoeven, en Burgemeester en Wethouders zich alzoo, steunende op de bekende liefdadigheid, van den goeden uitslag dezer inzameling verzekerd houden,

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 14 Junij 1855. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, gelet hebbende op de circulaire van den Staatsraad Gouverneur van Zuid-Holland van den 24sten Augustus 1831, (Provinciaal-blad N°. 110), herinneren bij dezen elk en een' iegelijk, dat Z. M. de Koning, bij besluit van den 1sten Augustus bevorens N°. 72 bepaald hebbende, dat de Dankdag of Godsdienstige viering der overwinning van Waterloo, voortaan altijd op den derden Zondag der maand Junij van ieder jaar zal plaats hebben, deze alzoo ditmaal op Zondag den 17den dezer maand, Godsdienstig zal worden gevierd.

Aldus gedaan bij Burgemeester en Wethouders der Gemeente Leyden, op den 14den Junij 1855.

VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris V. PUTTKAMMER.

DE BURGEMEESTER VAN LEYDEN doet te weten, dat op heden ingekomen en aan den Ontvanger der Directe belastingen alhier is verzonden een Kohier van het Patentregt over het dienstjaar 1854 en 1855, vierde Kwartaal, invorderbaar verklaard op den 4den dezer maand.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

De Burgemeester voornoemd,

LEYDEN, 14 Junij 1855. VAN LIMBURG STIRUM.

Burgerlijke Stand.

Van den 7 tot en met den 13 Junij 1855.

BEVALLEN: J. Dirk, geb. Secreve, Z. — C. E. Heggelman, geb. Maartens, Z. — [illegible], geb. van Halen, Z. — M. W. Straathof, geb. Veldhuyzen, Z. — S. Bina, geb. Oostveen, D. — M. Jansen, geb. Pronk, Z. — B. Onzlee, geb. van Velsen, D. — C. Wetselaar, geb. de Graaf, D. — A. G. Straatman, geb. van Leeuwen, D. — R. van Minnen, D. — J. M. Vlaman, geb. van Riet, Z. — M. E. Molenaar, geb. Barendse, D. — F. C. Thomas, geb. de Does, Z. — S. Wagemaker, geb. van Rhyn, D. — M. G. van der Leek, geb. van Berkel, D. — J. de Jonge, geb. Bewuffenger, tweel. beide D. — J. P. van Venetien, geb. Eigenaa, D. — M. A. Dee, geb. Harms, tweel. Z. en D. — M. van der Kaay, geb. van der Heyden, Z. — T. Hannaart, geb. Beller, D. — F. Bernard, geb. Goedwald, D. — M. Brieleer, geb. Bosmaar, D. — M. Oudshoorn, geb. Plaizier, Z. — H. van Waasdijk, geb. Steck, D. — C. Webber, geb. van der Zeeuw, tweel. beide D. — C. C. G. Montyn, geb. La Sander, D. — H. van der Bilj, geb. van Steenbergen, Z.

GEHUWD: J. A. Herklots, Jm. en A. J. A. Swaanta, Jd. — H. M. Smulders, Jm. en G. Nekam, Jd. — B. L. Santberg, Jm. en G. J. Hemerik, Jd. — L. D. Platjer, Jm. en J. de Wekker, Jd. — G. van Brunswijk, Wedr. en J. Kranendonk, Jd.

OVERLEDEN: Jannetje van den Borch, 80 j. — P. M. Brutel de la Rivière, Z., 6 m. — F. A. Dnk, Z., 2 j. en 5 m. — C. Sjardyn, D., 1 j. en 7 m. — A. J. Leget, Z., 8 m. — J. C. Giezen, geb. Melchers, 60 j. — J. Aalbers, geb. Douw, 80 j. — J. Dool, D., 3 m. — K. H. Carlon, 22 j. — D. Kettenes, Z., 9 m. — P. C. J. Greyghton, Z., 7 m. — J. Schabbing, 60 j. — Mr. Willem Jahten, 80 j.

KERKNIEUWS.

AMSTERDAM, 12 Junij. De Kerkeraad der Herv. gemeente alhier, heeft het volgende zestal Predikanten gemaakt: v. Baumhauer, Theol. Doct., te Zutphen; Berlage, te Naarden; Sluiter Jzn., te Dordrecht; Stricker, Theol. Doct., te Dordrecht; van Voorst, te Almelo; van Wetering, te Breda.

ALKMAAR, 10 Junij. De Kerkeraad der Herv. gemeente alhier heeft het volgende 3-tal Predikanten gemaakt: DD. van Anrooy, te Briels Nieuwland; Laurillard Theol. Dr., te Zandpoort; en Riehm, te Vlaardingen.

226ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

Vde Trekking. N°. 17668 een prijs van ƒ 2,500.

De DIRECTEUR van het Postkantoor brengt ter kennis van het Publiek, dat van af 16 Junij 1855, de Correspondentie op Engeland, Frankrijk en Belgien en de verder daarover verzonden wordende Landen, zal worden gevoerd driemaal daags te weten:

de 1ste verzending met brieven voor Zevenbergen, Rozendaal, Belgien, Frankrijk en Luxemburg *per Spoortrein v. 10 u. 's morgens naar Rotterdam;*

de 2de verzending met brieven voor Noord-Braband, Zeeland, Belgien, Frankrijk en Luxemburg *per Spoortrein v. 6 u. 's avonds naar Rotterdam;*

en de 3de verzending met brieven voor Zevenbergen, Rozendaal, Breda, Belgien en Engeland *per Nachtpost.*

LEYDEN, 14 Junij 1855. W. P. KLUIT.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed, in den ouderdom van 29 jaren, tot onze innige droefheid onze dierbare Dochter Mejufvrouw CATHARINA PUFKUS, Wed. van den Heer P. A. VAN DEN ENDE.

C. STARRENBURG Lz.

LEYDEN, 13 Junij 1855. J. STARRENBURG, geb. ZINKEVEL.

Mede uit naam van hare Grootmoeder, Broeders en Zusters.

De *Kamer van Koophandel en Fabrieken te Leyden*, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat haar **Archief** wederom is geplaatst in de Lakenhal op de Oude Vest, en van hetzelve, alsmede van de ingekomene Stukken **Visie** kan worden genomen Woensdag van iedere week, 's middags van *één* tot *twee* ure.

De Kamer van Koophandel en Fabrieken voorn.

LEYDEN, 5 Junij 1855. A. HARTEVELT, *Voorzitter.*

W. H. DOZY, *Secretaris.*

De Ondergeteekende verwittigt het geachte Publiek, dat te beginnen met Zondag 17 Junij en vervolgens gedurende het Zomersaisoen, dagelijks ten 4 ure, een **Wagen zal afrijden** van zijn Kantoor, Breedestraat bij de Noordeindsbrug, tot vervoer van Passagiers naar het Badhuis te *Katwijk aan Zee, Vice-Versa.* Vracht: ƒ 0.60, heen en terug ƒ 1.00.

Expeditie-Kantoor J. P. KOENS & Co.

H. J. PESKENS, *Directeur.*

VERKOOPING *in de Stads-Bank van Leening te Leyden*, op Dingsdag den 19den Junij 1855, des Voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Februarij 1854.

Zijnde daags voor den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 13 Junij.

	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	62 5/16	63 1/8	63 1/8
Dito Certificaten . . . . 3 "	74 1/2	74 3/4	74 5/8
Dito dito . . . . 4 "	93 1/2	93 11/16	93 9/16
Amortisatie Syndicaat . . . 3½ "	90 5/8	—	—
Handelmaatschappij . . . . 4½ "	—	—	—
O. I. Leening . . . . . . 4 "	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg . . 4½ "	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg . . . 4½ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif. . . . . 3 "	—	—	—
Dito dito . . . . . . 4½ "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 . 5 "	102 3/8	102 5/8	102 5/8
Dito dito 1828 en 1829 . . 5 "	101 5/8	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 . 5 "	83 1/4	83 5/8	—
Dito 1840 . . . . 4 "	78	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . 4 "	77 3/8	77 1/2	77 1/2
Dito dito Nieuwe . . . . 4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign. . . . 6 "	58 1/2	—	—
Certificaten van dito . . . 6 "	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835 . . fl. 300 ƒ	145	—	—
Dito Obligatiën . . . . . 4 "	—	—	—
SPANJE, Obligatiën . . . à 1 pCt.	18 1/8	18 1/2	18 1/2
Dito Obligatiën . . . . . 3 "	37 1/4	37 1/2	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . . 3 "	30 5/8	—	—
Bewijzen Coupons	4 1/8	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . . 5 "	—	—	—
Dito . . . . 4 "	—	—	—
Dito Metall. . . . . . . 5 "	61 1/4	62 1/8	62
Dito Nieuwe . . . . . . 5 "	72 13/16	73 1/8	72 15/16
Dito 1847 . . . . 2½ "	31 5/8	31 11/16	31 5/8
BELGIE . . . . 2½ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . . . 2½ "	51	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £ . . . 5 "	99 1/2	99 3/4	99 5/8
PORTUGAL, te Londen . . . . 3 "	40	40 1/16	—
Dito dito . . . . 4 "	—	—	—
PERU . . . . 4½ "	—	—	—
VENEZUELA, ... 3½ "	27	27 1/2	—
MEXICO, ... 3 "	20 3/4	20 3/4	—
AMERICA, Bankactiën	2 1/2	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.